

Kaupungin historiaa käsittelevän esitelmäsarjan järjestäminen. Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnettiin¹⁾ Helsinki-Seuralle 195 000 mk:n avustus kertomusvuoden alkupuolella pidettävää Helsinki-aiheista esitelmäsarjaa varten.

Kaupunginvaakuna. Kaupunginvaakunan käyttöä käsittelevä komitea oikeutettiin²⁾ hankkimaan arkkitehti A. W. Ranckenilta, herra G. von Numersilta ja herra H. Hellströmiltä ehdotukset vaakunan kuviksi ja vaakunan selityksiksi sekä niihin perustuvaksi vaakunalipuksi. Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnettiin 40 000 mk, josta kullekin edellämainitulle henkilölle suoritettaisiin hänen ehdotuksestaan 10 000 mk sekä työn lopulliselle suorittajalle, joka myös oli velvollinen laatimaan lopulliset sinettym. piirustukset, lisäksi 10 000 mk. Komitean esittämät kilpailusäännöt päätettiin hyväksyä sekä kehoittaa komiteaa aikanaan lähettämään niin laaditut ehdotukset omine lausuntoineen kaupunginhallitukselle päätettäväksi, kenelle lopullinen tehtävä annettaisiin.

2. Rahatointa koskevat asiat

Dollarilainan asiamiehen hyväksyminen. Kaupunginhallitus päätti³⁾ hyväksyä Chemical Bank & Trust Company nimisen pankin kaupungin v. 1930 dollari-lainan uudeksi asiamieheksi New Yorkissa syyskuun 18 p:stä lukien ja oikeuttaa rahatoimenjohtajan ja hänen sihteerinsä allekirjoittamaan mainitun pankin kanssa tehtävän sopimuksen.

Ruotsalaisten obligaatioiden ja velkakirjojen takaisinmaksaminen. Kaupunginhallituksen tiedusteltua⁴⁾ Suomen Pankilta Suomen Ruotsissa olevien velkojen tulevaisuudessa tapahtuvaa järjestämistä oli Suomen Pankki ilmoittanut seuraavaa: Kaupungin obligatio- ja velkakirjalainojen maksamattomat korot maksetaan kunkin lainan määrättyinä korkopäivinä vv. 1950—53 pääasiallisesti yhtä suurina vuotuisina siirtoina, jolloin vanhemmat korot maksetaan ennen myöhemmin erääntyneitä. Siten tulevat kaikki korot maksetuiksi v. 1953 viimeisen koronmaksun yhteydessä mainittuna vuonna ja koronmaksu v. 1954 toimitetaan lainan alkuperäisen korkosuunnitelman mukaisesti. Arvottujen obligaatioiden korko maksetaan arvontapäivän ja pääoman takaisinmaksupäivän väliseltä ajalta. Korko on sama kuin mikä lainalle on määrätty. Syksyllä 1953 tullaan neuvottelemaan pääomasuoritusten takaisinmaksutavasta, minkä vuoksi vasta niiden neuvottelujen tulosten perusteella voitiin sanoa, olisiko kaupungilla oikeus vapailta markkinoilta ostaa obligaatioita kuolettavaksi vai olisiko kuoletus tapahtuva pakollisen arvannon kautta. Edelleen kaupunki oikeutetaan Suomen markoissa päivän kurssin mukaan lunastamaan sekä velkakirjat että obligaatiot (niin arvotut kuin arpomattomat), jolloin arvopaperit voidaan, joko tallettaa Ruotsiin Helsingin kaupungin lukuun tai lähettää Suomeen. Kaupunki oikeutetaan ilmoittamaan obligaatioiden tai velkakirjojen omistajille näistä periaatteellisista määräyksistä, joita tullaan soveltamaan, kun korkojen maksamiseen ryhdytään.

Kaupunginhallitus päätti⁵⁾, että rahatoimenjohtaja v. Frenckell lähetetään Tukholmaan neuvottelemaan mainittujen obligaatioiden takaisinmaksusta. Sittenmin kaupunginhallitus päätti⁶⁾ julkaista ruotsinmaalaisissa sanomalehdissä seuraavan sisältöisen ilmoituksen:

Sitten kun Ruotsin ja Suomen asianomaisten viranomaisten kesken on tehty sopimus niitten erääntyneiden lainojen ja korkojen maksutavasta, joita suomalaiset lainanottajat eivät voimassa olevien valuuttasäännöstelyjen johdosta ole voineet suorittaa, ilmoittaa Helsingin kaupunki, saatuaan siihen asianmukaisen luvan, seuraavaa:

Kaupungin obligatio- ja velkakirjalainojen maksamattomat korot suoritetaan vv. 1950—53 kunkin lainan määrättyinä korkojen erääntymispäivinä siten, että korot, jotka ovat erääntyneet maksettavaksi v. 1944 ja v:n 1945 I vuosipuoliskolla, lunastetaan lainojen korkojen erääntymispäivinä v:n 1950 I vuosipuoliskolla; korot, jotka ovat erääntyneet v:n 1945 II vuosipuoliskolla ja v:n 1946 I vuosipuoliskolla, lunastetaan erääntymispäivinä v:n 1950 II vuosipuoliskolla; korot, jotka ovat erääntyneet v:n 1946 II vuosipuoliskolla ja v. 1947, erääntymispäivinä v:n 1951 I vuosipuoliskolla; korot, jotka ovat erään-

1) Khs 2 p. tammik. 6 §. — 2) S:n 3 p. elok. 2 014 §. ks. myös tämän kert. I osan s. 124. — 3) S:n 30 p. maalisk. 891 § ja 20 p. heinäk. 1 923 §. — 4) S:n 5 p. tammik. 17 §. — 5) S:n 19 p. tammik. 139 §. — 6) S:n 19 p. tammik. 147 §.

tyneet v. 1948, erääntymispäivinä v:n 1951 II vuosipuoliskolla: korot, jotka ovat erääntyneet v. 1949 ja v:n 1950 I vuosipuoliskolla, erääntymispäivinä v:n 1952 I vuosipuoliskolla; korot, jotka ovat erääntyneet v:n 1950 II vuosipuoliskolla ja v:n 1951 I vuosipuoliskolla, erääntymispäivinä v:n 1952 II vuosipuoliskolla; korot, jotka ovat erääntyneet v:n 1951 II vuosipuoliskolla ja v. 1952, erääntymispäivinä v:n 1953 I vuosipuoliskolla ja korot, jotka ovat erääntyneet v. 1953, erääntymispäivinä v:n 1953 II vuosipuoliskolla.

Arvottujen obligaatioiden korko maksetaan myös arvontapäivän ja obligaation uuden erääntymispäivän väliseltä ajalta.

Korko suoritetaan asianomaisessa lainasopimuksessa määrätyn korkokannan mukaan.

Erääntyneiden pääomien takaisinmaksutapa riippuu syksyllä 1953 Ruotsin ja Suomen asianomaisten viranomaisten kesken käytävistä neuvotteluista ja ilmoitetaan siitä myöhemmin.

Korot suorittaa kunnian ja omantunnon kautta annettua vakuutustodistusta vastaan Stockholms Enskilda Bank, joka myös antaa lähempiä ohjeita.

Rahatoimistoa kehoitettiin ryhtymään toimenpiteisiin korkojen maksamiseen tarvittavien varojen suorittamiseksi Stockholms Enskilda Bank ab:lle. Edelleen päätettiin hyväksyä Stockholms Enskilda Bank ab:n esittämä vakuutustodistusta koskeva kaavake käytettäväksi mainitussa pankissa maksettavien Helsingin kaupungin obligaatio- ja velkakirjalainojen korkokuponkien lunastamiseen. Rahatoimenjohtajaa kehoitettiin edelleen neuvottelemaan asiasta ja ryhtymään mahdollisesti tarvittaviin toimenpiteisiin.

Uuden obligaatiolainan ottaminen. Kaupunginvaltuuston päätettyä¹⁾ ottaa viittä vuotta pitimmällä maksuajalla ja korkeintaan 15 vuoden kuoletusajalla 500 milj. mk:n suuruinen obligaatiolaina, josta korko on 7 %, kaupunginhallitus päätti²⁾ hyväksyä lainaehtot seuraavasti: kaupunki ottaa 1 p:nä kesäkuuta päivätyyn 500 milj. mk:n obligaatiolainan, josta määrästä kaupunki antaa haltijalle asetettuja obligaatioita, joiden vuotuinen korko on 7 %. Obligaatioita seuraa puolivuositain 1 p:nä kesäkuuta ja 1 p:nä joulukuuta maksettavaksi erääntyvät korkoliput, joista ensimmäinen erääntyy 1 p:nä joulukuuta. Obligaatioiden tekstit laaditaan sekä suomen että ruotsin kielellä. Laina maksetaan takaisin 1 p:stä kesäkuuta 1951 alkaen ja viimeistään 1 p:nä kesäkuuta 1965 vuotuisilla kuoletuksilla, joko arpomalla 33.35 milj. mk:n arvosta obligaatioita tai käyttämällä vastaava määrä aikaisemmin ostettuja obligaatioita, jotka sittemmin tehdään kelpaamattomiksi tai molempia menettelytapoja käyttämällä. Viimeinen kuoletus on 33.1 mk. milj. Kaupungilla on kuitenkin oikeus 1 p:stä kesäkuuta 1953 alkaen, kolme kuukautta sitä ennen virallisessa lehdessä ilmoitetun irtisanomisen jälkeen maksaa takaisin koko jäljellä oleva lainamäärä. Kuoletuksen tapahtuessa arvonnalla toimitetaan arvonta Helsingin kaupungin rahatoimistossa helmikuun kuluessa julkisen notaarin valvonnan alaisena. Arvotto obligaatio lunastetaan 1 p:nä seuraavaa kesäkuuta, 1 p:nä kesäkuuta 1965 lankeavat kaikki vielä silloin arpomatta olevat obligaatiot lunastettavaksi. Arvonta jätetään toimittamatta, jos kaupunki ennen arvontapäivää on ostanut ko. kuoletukseen tarvittavan obligatiomäärän; jos kaupunki on ostanut ainoastaan osan mainitusta määrästä, on puuttuva määrä arvottava asianmukaisessa järjestyksessä. Jokaisen arvonnän tulos tai ilmoitus siitä, ettei arvontaa äskenmainitusta syystä ole tapahtunut sekä oston kautta lunastettujen obligaatioiden luettelo on kaupungin toimesta ja kustannuksella viimeistään 15 p:nä arvonnän jälkeistä maaliskuuta julkaistava virallisessa lehdessä samalla ilmoittamalla niiden aikaisemmin arvottujen obligaatioiden numerot, joita ei ole lunastettavaksi esitetty. Kesäkuun 1 p:stä 1953 alkaen on kaupungilla oikeus lisätä kuoletusmäärää. Tästä ilmoitetaan aikaisemmin mainitulla tavalla ja yllämäärätyinä aikana. Lisättäessä kuoletusmäärää on seuraavalla kerralla kuitenkin oston tai arvonnän kautta kuoletettava vähintään 33.35 milj. mk. Obligaatioille hyvitetään korkoa ainoastaan erääntymispäivään saakka päätöspäivä mukaanluettuna. Obligaatioita lunastettaessa tulee sitä seurata kaikkien siihen kuuluvien vielä lunastettavaksi erääntymättömien korkolippujen, muussa tapauksessa vähennetään korkolippuja vastaava nimellismäärä pääomasta. Saatavien vanhenemisesta annetut lainsäännökset eivät koske obligaatioita ennen niiden arvontaa eivätkä korkolippuja ennen niiden erääntymistä. Jos obligaatioita ei ole esitetty lunastettavaksi kymmenessä tai korkolippua viidessä vuodessa lunastuspäivästä lukien, on oikeus maksun saantiin obligaatiosta tai korkolipusta menetetty. Maksettavaksi langenneita

¹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 14. — ²⁾ Khs 13 p. huhtik. 1 030 §. —

obligaatioita ja korkolippuja lunastaa kaupungin rahatoimisto. Erimielisyyksien sattuessa näiden lainaehto- tai obligaatioiden tulkinna on suomenkielinen teksti ratkaiseva. Samalla päätettiin antaa rahatoimiston tehtäväksi obligaatioiden painattaminen sen jälkeen kun virallinen suostumus oli saatu.

Ranskassa liikkeellä olevien Helsingin kaupungin obligaatioiden lunastaminen. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾, että v:n 1902 lainaan kuuluvat obligaatiot, jotka olivat lunastamatta joulukuun 31 p:nä 1939 ja sen jälkeen olivat vanhentuneet, saadaan lunastaa korkeintaan 4 000 Ranskan frangia vastaavasta arvosta, ollen obligaatiot kuitenkin esitettyinä lunastettaviksi viimeistään heinäkuun 1 p:nä 1951. Samalla kaupunginhallitus päätti oikeuttaa Suomen neuvottelukunnan Ranskan viranomaisten kanssa käytävissä neuvotteluissa eräiden Ranskassa liikkeellä olevien suomalaisten obligaatiolainojen takaisinmaksusta myös edustamaan Helsingin kaupunkia sekä kaupungin puolesta suostumaan enintään edellämäinittuihin ehtoihin.

Stockholms stads kommitté för nordiskt hjälparbete nimisen komitean kaupungille luovuttamat velkakirjat. Merkittiin tiedoksi ²⁾ Suomen Pankin ilmoitus, että Stockholms Enskilda Bank ab. oli Stockholms stads kommitté för nordiskt hjälparbete nimisen komitean kehoituksesta lähettänyt Suomen Pankille 3 kpl Helsingin kaupungin syyskuun 1 p:nä 1942 päivättyä haltijavelkakirjaa määrältään yhteensä 1 425 000 Rkr Helsingin kaupungille lahjana luovutettavaksi.

Lyhytaikainen luotto. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ oikeuttaa yleisjaoston, silloin kun se on yksimielinen, antamaan kaupunginkassasta lyhytaikaista luottoa määrämillään ehtoilla.

Oy. Mankala ab:lle päätettiin ⁴⁾ myöntää 30 milj. mk:n tilapäisluotto, josta oli maksettava 8 % korkoa. Sitten myönnettiin ⁵⁾ vielä sanotulle yhtiölle 63.365 milj. mk:n tilapäinen luotto, josta lainasta oli maksettava 10 % korkoa.

Arava-lainojen hakuajan pidentäminen. Merkittiin tiedoksi ⁶⁾, että Arava-lainojen v:n 1951 haku-aika oli pidennetty marraskuun 30 p:ään, koska rakennustuotanto oli rakennusainepulan vuoksi joutunut vaikeuksiin, eikä uusien rakennusten aloittaminen toistaiseksi ollut mahdollista.

Rakennuslainat. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾, että asuntotuotantokomitealle osoitettua rakennusaikaisen luoton järjestämistä varten kaupunginkassasta aikaisemmin myönnetyn ⁸⁾ määrän lisäksi enintään 150 milj. mk entisiin korkoehdoin.

Mannerheimin lastensuojeluliiton Pakinkylän osastolle päätettiin ⁹⁾ myöntää lastentarha-terveyshallituksen rakennustöiden loppuun suorittamista varten 4.5 milj. mk:n koroton tilapäislaina siksi kunnes yhdistyksen anomus sanotun suuruisen avustuksen merkittämisestä kertomusvuoden lisätalousarvioon oli lopullisesti ratkaistu.

Olympiarakennustoimikunnan antottua tilapäistä lainaa olympiakylän töiden aloittamista varten kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ myöntää rakennustoimikunnalle toistaiseksi ja enintään kuuden kuukauden ajaksi 20 milj. mk tilapäisenä lainana, josta oli maksettava 5 %:n korko, olympiakylän louhinta- ja maankaivuutöiden suorittamista varten.

Helsingin kansanasunnot nimiselle yhtiölle päätettiin ¹¹⁾ myöntää 19.8 milj. mk:n suuruinen laina, josta oli maksettava 4 ½ %:n korko 36 vuoden maksuajalla kiinnitettäväksi yhtiön vuokraoikeuteen tonttiin n:o 107 korttelissa n:o 803 ennen Aravan myöntämää 44 milj. mk:n suurista lainaa sekä 4.4 milj. mk:n suuruinen laina, josta oli maksettava 1 %:n korko 45 vuoden maksuajalla kiinnitettäväksi samaan vuokraoikeuteen heti Arava-lainan jälkeen.

Bostadsaktiebolaget Mechelinsgatan n:o 38 nimisen yhtiön rakennusrahastoon suoritettavaa lisämaksua varten myönnettiin ¹²⁾ tarkoitukseen merkitystä määrärahasta, sitä ylittäen, 7.756 milj. mk. Edelleen päätettiin yhtiölle ilmoittaa, että kaupunki pitää välttämättömänä, että se suurimpana osakkeenomistajana saa osallistua yhtiön hallintoon siten, että neljästä hallituksen jäsenestä kaksi ja toinen tilintarkastaja valitaan kaupungin nimeämistä henkilöistä.

Liikemies T. Saarikosken ja hänen vaimonsa antottua lainaa omakotitaloa varten kaupunginhallitus päätti ¹³⁾ myöntää hakijoille kaupunginkassasta 550 000 mk:n tilapäislainan,

¹⁾ Khs 30 p. marrask. 3 174 §. — ²⁾ S:n 2 p. maalisk. 609 §. — ³⁾ S:n 2 p. maalisk. 611 §. — ⁴⁾ S:n 13 p. huhtik. 1 031 §. — ⁵⁾ S:n 25 p. lokak. 2 563 §. — ⁶⁾ S:n 31 p. elok. 2 215 §. — ⁷⁾ S:n 22 p. kesäk. 1 742 §. — ⁸⁾ Ks. v:n 1949 kert. I osan s. 139. — ⁹⁾ Khs 1 p. kesäk. 1 486 §. — ¹⁰⁾ S:n 5 p. lokak. 2 562 §. — ¹¹⁾ S:n 3 p. elok. 1 985 §. — ¹²⁾ S:n 21 p. jouluk. 3 364 §. — ¹³⁾ S:n 16 p. maalisk. 743 §.

jonka ehtona oli kuuden kuukauden molemminpuolinen irtisanomisaika, ja josta oli maksettava $5 \frac{1}{4} \%$:n korko. Velallisilla oli oikeus lyhentää lainaa ilman irtisanomista ehdoin, että lainan pääoman ja koron maksamisen vakuudeksi myönnetään kiinnitys hakijoiden Tapanilan kylässä omistaman Bj⁴ 71-nimiseen tilaan rakennuksineen etuoikeudella tilaan kiinnitettyjen yhteensä 750 000 mk:aan nousevien lainojen jälkeen.

Avustuslainat. Kaupunginhallitus päätti¹⁾ hyväksyä Vanhainkodin kannatusyhdistyksen tarjoaman vakuuden yhdistyksen kaupungilta saaman²⁾ lainan takaisin maksamisen vakuudeksi.

Turvattomien ruotsinkielisten lasten vastaanotto-osaston perustamista varten myönnetty laina. Lastensuojelun pääluokkaan kuuluvista kaupunginhallituksen käyttövaroista turvattomien ruotsinkielisten lasten vastaanotto-osaston perustamista varten myönnetty 10 milj. mk:n määräraha päätettiin³⁾ antaa Suomen lastenhoitoyhdistys—Barnavårdsföreningen i Finland nimiselle yhdistykselle seuraavin ehdoin:

1) Helsingin kaupunki myöntää Suomen lastenhoitoyhdistys—Barnavårdsföreningen i Finland yhdistykselle 10 milj. mk:n korottaman lainan, jota on kuolettettava vuosittain 500 000 mk:lla, kuitenkin siten, että ensimmäinen kuoletus on suoritettava v. 1952.

2) Lainan koko määrä on käytettävä IV kerroksen rakentamista varten yhdistyksen rakenteilla olevaan lastenkotitaloon Stenbäckinkatu 5:ssä.

3) Lastenkotitalon IV kerroksen piirustukset on Helsingin kaupungin lastensuojelulautakunnan hyväksyttävä.

4) Niin kauan kuin laina tai osa siitä on suorittamatta, on ko. kerros vuokrattava Helsingin kaupungille turvattomien ruotsinkielisten lasten vastaanotto-osastona käytettäväksi.

5) Vuokra, joka suoritetaan neljännesvuosittain, vahvistetaan kerran vuodessa jälkikäteen ja siten, että vuokra on $33 \frac{1}{3} \%$ sanotusta rakennuksesta yhdistykselle aiheutuvista talon vuotuisista kokonaiskustannuksista, joihin on luettava mm. kustannukset lämmöstä, vedestä, puhtaanapidosta ja korjauksista ym., mutta ei kuitenkaan lainan vuosittaisista kuoletusmäärää 500 000 mk, joka samalla muodostaa lisävuosivuokran ja kerran vuodessa käytetään lainan kuolettamiseen.

6) Yhdistys sitoutuu lisäksi edellämainitussa kerroksessa ylläpitämään 12-paikkaista 2—16 vuotiaiden turvattomien ruotsinkielisten lasten vastaanotto-osastoa edellyttäen, että yhdistykselle lastensuojelun määrärahasta ja lastensuojelulautakunnan kanssa yksityiskohtaisemmin sovittavin ehdoin suoritetaan korvaus kaikista osaston ylläpitämisestä aiheutuvista välittömistä kustannuksista.

7) Kaupungin rakennustoimisto luovuttaa yhdistykselle käytettäväksi ko. IV kerroksen rakentamista varten tarpeellisen määrän betonirautaa, kuitenkin enintään 4000 kg.

Aula-työkotien kannatusyhdistyksen anottua saada nostaa sille myönnetty laina kaupunginhallitus päätti⁴⁾, että Aula-työkotien kannatusyhdistykselle myönnetty 5 milj. mk:n koroton laina saatiin suorittaa heti ehdoin, että yhdistys luovuttaa kaupungille lainan vakuudeksi omistamaansa kiinteistöön kiinnitettyt haltijavelkakirjat, yhteensä 3.3 milj. mk sekä että yhdistys sitoutuu olemaan ottamatta sanottuun kiinteistöön uutta kiinnitettyä velkaa ilman kaupunginhallituksen suostumusta. Samalla kaupunginhallitus päätti ilmoittaa yhdistykselle edellyttävänsä, että yhdistyksen säännöt muutetaan ensimmäisessä vuosikokouksessa yhdistyksen johtokunnan ehdottamalla tavalla sekä että yhdistyksen antama sitoumus aikanaan vaihdetaan kiinnitettyyn velkakirjaan, pääomamäärältään 1.7 milj. mk, ja etuoikeudella edellämainitun 3.3 milj. mk:n velan jälkeen.

Rinneköti nimisen vajaanielishoitolan laajentamiseksi myönnetty laina. Kaupunginhallitus päätti⁵⁾, että Diakonissalaitokselle Rinnekodin laajentamiseksi 125 uudella hoitopaikalla myönnetty 21.1 milj. mk:n koroton laina saadaan suorittaa Helsingin diakonissalaitokselle jo Rinnekodin ensimmäisen rakennusvaiheen toteuttamiseksi ehdoin, että kaupunki ensimmäisen rakennusvaiheen valmistuttua saa käytettäväkseen vähintään 25 uutta hoitopaikkaa, ja edellyttäen, että Rinnekoti aikanaan laajennetaan 125 uudella hoitopaikalla. Sitten kaupunginhallitus päätti⁶⁾, että Helsingin diakonissalaitokselle suoritetaan Rinnekodin laajentamista varten myönnetystä lainasta ennakkona 10 milj.

¹⁾ Khs 14 p. syysk. 2 339 §. — ²⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 16. — ³⁾ Khs 2 p. marrask. 2 848 §. —

⁴⁾ S:n 2 p. helmik. 259 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. toukok. 1 219 §. — ⁶⁾ S:n 28 p. syysk. 2 463 §.

mk, siksi kunnes lopullinen laina- tai rahoitus sopimus kaupungin ja Helsingin diakonissalaitoksen välillä on tehty.

Helsingin perheasunnot oy:n anottua avustuslainaa kaupunginhallitus päätti ¹⁾ myöntää yhtiölle tuloa tuottaviin pääomamenoihin kuuluvista määrärahoista Lainojen myöntäminen kaupungin yleishyödyllisille kiinteistöasakeyhtiöille tulovähennysten rahoittamiseen 8.5 milj. mk:n avustuslainan, josta valtuuston päätöksen mukaisesti oli maksettava 2 %:n vuotuinen korko ja jonka irtisanomisaika oli kuusi kuukautta, ehdoin, että yhtiö lainan nostaessaan suorittaa sille joulukuun 19 p:nä 1946 myönnetyn ²⁾ tilapäislainan jäännöksen 6 milj. mk. Vielä kaupunginhallitus päätti ³⁾ myöntää sanotulle yhtiölle Asuntorakennustoiminnan tukemiseen merkityistä käyttövaroistaan 50.625 milj. mk:n suuruisen lainan, josta oli maksettava 4 ½ % korkoa 36 vuoden kuoletusajalla korttelissa n:o 888 olevan Käpyläntien tontin n:o 1 ja rakennuksien vuokraoikeuden kiinnitystä vastaan siten, että mainitun lainan ja kaupunginhallituksen kesäkuun 30 p:nä 1949 myöntämän ⁴⁾ 15.825 milj. mk:n lainan edellä saa olla kiinnityksiä kaikkiaan 47.55 milj. mk ja että sanottujen lainojen vakuudeksi pantataan vuokraoikeuteen kiinnitetty 66.45 milj. mk:n suuruisen velkakirja n:o 12 b, sekä myöntää lisäksi 8.225 milj. mk:n suuruisen lainan, josta oli maksettava 1 %:n korko 45 vuoden kuoletusajalla ja kiinnitysoikeudella Arava-lainojen ja kaupungin aikaisemmin myöntämän 5.275 milj. mk:n suuruisen lainan jälkeen. Lisäksi kaupunginhallitus päätti antaa suostumuksensa siihen, että v. 1949 myönnetyn 5.275 milj. mk:n suuruisen lainan edellä saa olla kiinnityksiä kaikkiaan 254 milj. mk.

Maunulan pienasunnot oy. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ myöntää Maunulan pienasunnot oy:lle 6.5 milj. mk:n suuruisen avustuslainan, josta oli suoritettava 2 %:n vuotuinen korko joka oli maksettava takaisin kuuden kuukauden kuluttua irtisanomisesta. Sittemmin kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ vielä myöntää anojalle 3.5 milj. mk:n avustuslainan, josta oli maksettava 2 %:n korko.

Helsingin kaupungin rakennus oy. n:o 4:n anottua, että sille myönnettäisiin erääntyvien maksujen suorittamiseksi haettavan avustuslainan enakkona 800 000 mk, kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ suostua anomukseen. Sittemmin kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ myöntää anojalle tuloa tuottaviin pääomamenoihin kuuluvasta määrärahasta Lainojen myöntäminen kaupungin yleishyödyllisille kiinteistöasakeyhtiöille tulovähennysten rahoittamiseen 1.2 milj. mk:n suuruisen avustuslainan 2 %:n vuotuisella korolla ja kuuden kuukauden irtisanomisajalla.

Oy. Mankala ab. nimisen yhtiön ilmoitettua, että yhtiön johtokunta oli päättänyt suunnitellun osakepääoman korotuksen sijaan pyytää osakkeenomistajilta 200 milj. mk:n suuruisen 8 %:n pitkäaikaisen henkilötililainan, josta kaupungin osuus oli 126.73 milj. mk, sekä anottua, että kaupunki, joka jo oli maksanut sanotusta määrästä 100 milj. mk, lähettäisi jäljellä olevan määrän eli 26.73 milj. mk yhtiölle helmikuun 25 p:ään mennessä, kaupunginhallitus päätti ⁹⁾, että summa maksetaan enakkona kaupungin kassasta.

Omakotilainat. Kaupunginhallitus teki ¹⁰⁾ joukon valtion omakotirahastosta myönnettäviä omakotilainoja koskevia päätöksiä.

Kertomusvuoden loppuun mennessä kaupunki oli välittänyt varoja rakennustarkoituksiin seuraavasti:

	Mk
Rakennusyritysten kuoletuslainat valtiolta	6 799 663
Rakennusyritysten avustus- ja kuoletuslainat	1 673 480
Omakotirakentajien kuoletuslainat valtiolta	33 405 080
Omakotirakentajien järjestelylainat valtiolta.....	244 002
Perheasuntolainat	21 624 000
Pienasuntolainat	96 590 350
Arava-lainat	62 004 400
Yhteensä	222 340 975

¹⁾ Khs 5 p. huhtik. 962 §, 14 p. jouluk. 3 327 § ja 28 p. jouluk. 3 467 §. — ²⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 163 §. — ³⁾ Khs 21 p. jouluk. 3 365 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1949 kert. I osan s. 140. — ⁵⁾ Khs 4 p. toukok. 1 235 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. lokak. 2 800 §. — ⁷⁾ S:n 5 p. huhtik. 952 § ja 22 p. kesäk. 1 743 §. — ⁸⁾ S:n 28 p. jouluk. 3 468 §. — ⁹⁾ S:n 16 p. helmik. 430 §. — ¹⁰⁾ Khn jsto 3 p. toukok. 5 863 §, 24 p. kesäk. 6 001 § ja 6 p. syysk. 6 483 §. —

Lisäksi oli vuoden kuluessa tehty joukko asuntolainain siirtämistä ja peruuttamista ja omakotilainain korottamista ja muita järjestelyasioita koskevia esityksiä.

Takuiden myöntäminen. Kaupunginhallitus päätti¹⁾ periaatteessa mennä takuuseen Asunto-oy. Annalanpuiston ja Asunto-oy. Kulmakodin rakennuslainojen puolesta kaupunginvaltuuston tekemien²⁾ päätösten mukaisesti sekä antaa asuntotuotantokomitean tehtäväksi tarkastaa lainaehdot ja rakennusyritysten laadun sekä tehdä lopullisen ehdotuksen takuun myöntämisestä.

Kaupunginhallitus päätti³⁾ myöntää Asunto-oy. Kulmakoti nimiselle yhtiölle takuun kaupunginvaltuuston kertomusvuonna tekemien päätösten mukaisesti Keskinäinen vakuutusyhtiö Kalevalta saatavan 10,9 milj. mk:n suuruisen ja Vakuutusosakeyhtiö Louhelta saatavan 3 milj. mk:n suuruisen 20 %:n kuoletuslainan takaisinmaksamisesta mainittujen yhtiöiden ilmoittamin lainaehdoin.

Oy. Mankala ab. nimisen yhtiön ilmoitettua, että Postisäästöpankki kirjoittaisi uuden velkakirjan sille 120 milj. mk:n suuruiselle lainalle, jonka yhtiö oli elokuun 13 p:nä 1948 saanut pankilta ja jonka maksamisen vakuudeksi kaupunki oli myöntänyt⁴⁾ omavelkaisen yhteisvastuullisen takuun, yhtiö oli anonut, että kaupunginhallitus uudistaisi kaupungin puolesta annetun takaussitoumuksen. Kaupunginhallitus päätti⁵⁾ suostua anomukseen.

Kaupunginhallitus päätti⁶⁾ edelleen pidentää *Helsingin omakotirakentajat oy.* nimiselle yhtiölle v. 1948 myönnetyn⁷⁾ 1 milj. mk:n suuruisen lainan ja sen koron maksuaikaa kuukaudella.

Lahjoitusrahastoista annettavien lainojen koron korottaminen. Kaupunginhallitus päätti⁸⁾, että lahjoitusrahastojen varoista myönnettyjen lainojen korko oli lokakuun 1 p:stä lukien toistaiseksi 9 1/2 %.

Marjaniemen melojat yhdistykselle myönnetty 300 000 mk:n suuruinen laina 6 % korkoineen ja 3 vuoden kuoletusajalla päätettiin⁹⁾ suorittaa lahjoitusrahastosta kolmea 100 000 mk:n haltijavelkakirjaa vastaan, joiden pääoman ja koron maksamisen vakuudeksi on vahvistettu kiinnitys yhdistyksen Marjaniemessä olevan vajarakennuksen vuokraoikeuteen rakennukseen.

Etelä-Suomen voimaosakeyhtiön obligaatiolainan obligaatioiden ostaminen. Kaupunginhallitus päätti¹⁰⁾ oikeuttaa rahatoimiston vastaanottamaan Etelä-Suomen voimaosakeyhtiön obligaatiolainan obligaatioita 20 milj. mk:n arvosta sähkölaitoksen saatavaa yhtiöltä vastaavasti vähentäen.

Teollisuuskeskus oy:lle päätettiin¹¹⁾ suorittaa toinen erä kaupungin osuudesta eli 20 931 037 mk yhtiön hallituksen päätöksen mukaisesti, vaikka osa uudesta osakepääomasta oli vielä merkitsemättä.

Kaupunginhallitus päätti¹²⁾ myöntää v. 1949 talousarvioon kuuluvista käyttövaroitetaan Asuntorakennustoiminnan tukemiseksi 11,5 milj. mk *Maunulan kansanasunnot oy:n* uusien osakkeiden merkitsemistä varten.

Kaupunginhallitus päätti¹³⁾, että *Suomen messut* nimisessä osuuskunnassa merkitään 15 uutta osuutta sekä että osuustodistusten hankkimista ja liittymismaksujen suorittamista varten merkitään kertomusvuoden lisätalousarvioon 90 000 mk:n suuruinen määräraha.

Oy. Raisiontien lämpö ab:n osakkeiden merkitseminen ja yhtiöjärjestyksen hyväksyminen. Kaupunginhallitus päätti¹⁴⁾ puolestaan hyväksyä perustettavan Oy. Raisiontien lämpö ab:n yhtiöjärjestyksen ja merkitä yhtiössä osakkeita 1,023 milj. mk:n arvosta, mikä määrä myönnetään etukäteen kaupunginkassasta. Sen ohessa kaupunginhallitus päätti kehoittaa suomenkielisten kansakoulujen johtokuntaa ottamaan v:n 1951 talousarvioehdotuksensa osakepääoman suoritukseen tarvittavan määrärahan.

Kaupunginhallitus päätti¹⁵⁾ hyväksyä *Asunto-oy. Raisiontie 11 — Resovägen 11 bostads-ab:n* yhtiöjärjestyksen ja merkitä yhtiön muut osakkeet, paitsi osakkeet n:o 216—300 ja 431—515.

Osakkeiden myynti. Kaupunginhallitus päätti¹⁶⁾ myydä *Maunulan* pienasunnot oy:n

¹⁾ Khs 17 p. elok. 2 128 §. — ²⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 14. — ³⁾ Khs 21 p. syysk. 2 411 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1948 kert. I osan s. 152. — ⁵⁾ Khs 16 p. helmik. 429 §. — ⁶⁾ S:n 22 p. kesäk. 1 736 §. — ⁷⁾ Ks. v:n 1948 kert. I osan s. 148. — ⁸⁾ Khs 26 p. lokak. 2 783 §. — ⁹⁾ S:n 25 p. toukok. 1 389 §. — ¹⁰⁾ S:n 14 p. jouluk. 3 320 §. — ¹¹⁾ S:n 30 p. marrask. 3 175 §. — ¹²⁾ S:n 16 p. helmik. 444 §. — ¹³⁾ S:n 8 p. kesäk. 1 583 §. — ¹⁴⁾ S:n 3 p. elok. 1 991 §. — ¹⁵⁾ S:n 20 p. huhtik. 1 078 §. — ¹⁶⁾ S:n 19 p. lokak. 2 694 §.

osakkeen n:o 3 Maunulan kansanasunnot oy:lle 10 000 mk:n hinnasta ehdoin että ostaja suorittaa leimaveron.

Helsinki—Tukholman komitean varoille laskettava korko. Kaupunginhallitus päätti¹⁾, että Helsinki—Tukholman komitean rahatoimistossa oleville varoille saatiin suorittaa korkoa tammikuun 1 p:n ja kesäkuun 30 p:n 1949 väliseltä ajalta 6 ¼ %:n mukaan ja heinäkuun 1 p:n ja joulukuun 31 p:n 1949 väliseltä ajalta 5 ¼ %:n mukaan.

Sähkölaitoksen maksettava korko. Kaupunginhallitus päätti²⁾ hyväksyä teollisuuslaitosten lautakunnan esityksen, että sähkölaitos maksaisi kaupungille korkoa kaupungin Oy. Mankala ab. nimiseen yhtiöön sijoittamalle pääomalle kesäkuun 5 p:stä lukien saman koron mukaan kuin omillekin pääomilleen ja että sähkölaitos oikeutettaisiin maksamaan kuukausittain suoraan mainitulle yhtiölle kaupungin osakkeita vastaavan osan niistä menoista, jotka aiheutuvat yhtiön velkojen koroista ja kuoletuksista sekä varsinaisista käyttökustannuksista.

Kaupunginhallitus päätti³⁾ hyväksyä teollisuuslaitosten lautakunnan esityksen, että sähkölaitos maksaisi kaupungille korkoa kaupungin Oy. Abborfors ab. nimiseen yhtiöön sijoittamalle pääomalle tammikuun 1 p:stä lukien saman koron mukaisesti kuin omillekin pääomilleen.

Kunnallisverotus. Merkittiin⁴⁾ tiedoksi verotusvalmisteluviraston ilmoitus, että päättyneessä kunnallistaksoituksessa nousi veroäyrien määrä tarkistamattomien laskelmien mukaan yhteensä 516 540 629 äyriin, josta palkkaluontoisten veroäyrien määrä oli 369 090 149 äyriä sekä saman viraston ilmoitus, että v:lta 1949 laaditun perusjakoluettelon mukaan nousi kunnallisveron ja kansaneläkevakuutusmaksujen lyhennykseksi toimitettujen pidätysten yhteismäärä 4 549 456 000 mk:aan, työnantajan lapsilisäosuuksien yhteismäärä 1 475 551 863 mk:aan ja työnantajan suorittamien eläkemaksujen yhteismäärä 368 799 896 mk:aan. Verotusvalmisteluviraston ilmoitettua sittemmin, että veroäyrien lukumäärä olikin 513 000 000 josta palkanluontoisten äyrien lukumääräksi arvioitiin 368 500 000, kaupunginhallitus vahvisti⁵⁾ veroäyrien hinnan 12 mk:ksi.

Kaupunginhallitus päätti⁶⁾ pyytää valtionvarainministeriöltä, että ennakkoveroäyrien hinnan määrääminen saataisiin toimittaa marraskuun 23 p:ään mennessä.

Kaupunginhallitus päätti⁷⁾ vahvistaa v:n 1950 kunnallisverojen maksupäiviksi marraskuun 22 ja 30 p:t ja oikeuttaa rahatoimiston niiltä veronmaksajilta, jotka kannanta-aikana ovat suorittaneet vähintään puolet veroistaan, kuukauden kuluessa viimeisestä maksupäivästä lukien vastaanottamaan veron maksamatta olevan osan 7 %:n korolla sekä jättämään veronlisäyksen perimättä veronmaksajan siltä osalta, joka vastaa hänen puolisolleen tulevaa palautusta, mikäli veron suoritus ja palautuksen nostaminen tapahtuvat samanaikaisesti.

Merkittiin tiedoksi, että kunnille suoritettavan ennakkoveron osuudeksi v. 1948 oli määrätty 100 %⁸⁾ ja v. 1949 tulevaksi ennakkoveron osuudeksi 105 %⁹⁾.

Merkittiin¹⁰⁾ tiedoksi Suomen pankkiyhdistyksen ilmoitus kunnallisverojen ym. kanto-palkkioiden korottamisesta.

Tonttiveronkannon uudelleen järjestäminen. Kaupunginhallituksen päätettyä¹¹⁾ pyytää Kaupunkiliiton hallitusta tekemään valtioneuvostolle esityksen tonttiveron lakkauttamisesta lainsäädäntöteitse tai sen uudelleen järjestämisestä siten, että se paremmin vastaisi tarkoitustaan, Kaupunkiliiton hallitus oli ilmoittanut, ettei se katsonut aiheelliseksi tehdä valtioneuvostolle mainittua esitystä, mutta että se ryhtyisi valmistelemaan kysymystä katuratituksen uudelleen järjestämiseksi, jolloin tonttiveron muuttaminen uudelle pohjalle tulisi myös käsiteltäväksi. Kaupunkiliiton ilmoituksen johdosta kaupunginhallitus päätti¹²⁾ kehoittaa rahatoimistoa kiireellisesti tekemään esityksen tonttiveronkannon järjestämisestä siten, että kaupunki ei kärsisi tappiota mainitun veron määräämisestä ja kannosta, huomioonottaen, että tonttiveronkanto voitaisiin esim. järjestää 3- tai 5-vuotiskausin tapahtuvaksi.

Liikevaihtoveron maksaminen. Kaupunginhallitus päätti¹³⁾ pyytää valtioneuvostolta

1) Khs 16 p. helmik. 434 §. — 2) S:n 10 p. elok. 2 045 §. — 3) S:n 10 p. elok. 2 046 §. — 4) S:n 15 p. kesäk. 1 643 § ja 1 645 §. — 5) S:n 5 p. lokak. 2 561 §. — 6) S:n 14 p. syysk. 2 345 §. — 7) S:n 26 p. lokak. 2 785 §. — 8) S:n 23 p. maalisk. 837 §. — 9) S:n 22 p. kesäk. 1 730 §. — 10) S:n 7 p. jouluk. 3 225 §. — 11) S:n 11 p. toukok. 1 279 §. — 12) S:n 29 p. kesäk. 1 799 §. — 13) S:n 16 p. maalisk. 732 §.

vapautusta liikevaihtoveron suorittamisesta kaupungin julkaisuihin kuuluvien tieteellisten julkaisujen osalta.

Merkittiin ¹⁾ tiedoksi, että Uudenmaan läänin liikevaihtoverotoimisto oli myöntänyt Toukolan sirkkelisahalle, Toukolan konepajalle ja Maunulan höyläämölle lykkäystä liikevaihtoveron tekemisestä kesäkuun 15 p:ään saakka. Kaupunginhallituksen pyydettyä ²⁾ kaupunginlakimiehen lausuntoa siitä, oliko mainittujen kaupungin laitosten toiminnasta tehtävä liikevaihtoveroilmoitus, vaikka niissä ei rakennustoimiston ilmoituksen mukaan ollut kertomusvuoden I neljänneksen aikana tehty vierasta työtä, kaupunginlakimies ilmoitti pyydettyinä lausuntoinaan, että liikevaihtoverolain 1 §:n mukaan oli liikevaihtoveroa suoritettava liiketoiminnan muodossa tapahtuvasta tavarain myynnistä sekä tavarain muutos-, puhdistus-, korjaus- tai kunnostamistyöstä. Kaupungin olisi siis tehtävä liikevaihtoveroilmoitus, koska asianomainen viranomainen oli antanut siihen kehoituksen, jotta välttyttäisiin veronkorotuksista, joita ilmoituksen tekemättä jättäminen saattaisi aiheuttaa, mikäli kaupunki katsottaisiin verovelvolliseksi. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ kehoittaa rakennustoimistoa tekemään ko. liikevaihtoveroilmoituksen nimenomaan huomauttaen kaupunginlakimiehen ehdotuksen mukaisesti, että kaupunki voimassa olevan liikevaihtoverolain mukaan ei po. laitosten osalta katsonut olevansa verovelvollinen, koska kaupunki ei niissä harjoittanut liiketoimintaa, vaan toimivat laitokset vain kaupungin omien tarpeiden tyydyttämiseksi.

Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾, ettei Oy. Hiekan myyntivoitosta maksettavaksi määrättyä 2 834 307 mk:n suuruista kunnallisveroa ollut maksettava.

Sakkokoron ja perimispalkkioiden korottaminen. Muuttaen aikaisemmin tekemäänsä ⁵⁾ päätöstä kaupunginhallitus päätti ⁶⁾, että kaupungille yksityisoikeudellisten sopimusten perusteella suoritettavana sakkokorkona on kannettava sopimuksen mukainen korkein sakkokorko, ei kuitenkaan yli 10 %. Samalla kaupunginhallitus päätti, että perimispalkkiona laiminlyödyn maksun johdosta on tammikuun 1 p:stä 1951 lukien kannettava 100 mk.

Verosuoritusten tilillepanomaksujen korvaaminen. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ oikeuttaa rahatoimiston tammikuun 1 p:stä 1951 lukien suorittamaan postilaitokselle saman kantopalkkion kuin pankeille kulloinkin maksetaan.

Talousarvio. Ehdotus talousarvion laatimista koskevaksi kiertokirjeeksi hyväksyttiin ja päätettiin ⁸⁾ lähettää kaikille kaupungin hallituksille, johtokunnille ja lautakunnille.

Lisätalousarvio. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ kehoittaa rahatoimenjohtajaa laatimaan kaupungin lisätalousarvioehdotuksen ja että kaikille lauta- ja johtokunnille sekä virastoille ja laitoksille lähetetään asiaa koskeva kiertokirje.

Viitaten v:n 1949 asetukseen väkijuomayhtiön verottamisesta ja sen vuosivoiton käyttämisestä tilastollinen päätoimisto ilmoitti mainitun asetuksen 5 §:n mukaisesti, että Helsingin kaupungin henkikirjoitettu väestö oli tammikuun 1 p:nä 1950 372 301 Suomen kansalaista, joista miehiä 159 070 ja naisia 213 231. Lisäksi oli ulkomaalaisia 3 600. Ilmoitus merkittiin ¹⁰⁾ tiedoksi ja päätettiin lähettää rahatoimenjohtajalle huomioonotettavaksi kaupungin tuloarviota laadittaessa.

Rahamäärien kuljetukset. Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ huomauttaa kaikille lauta- ja johtokunnille sekä virastoille ja laitoksille, että kaupungille kuuluvien suurehkojen rahamäärien kuljetuksia ei saanut antaa vain yhden henkilön huolehdittavaksi.

3. Oikeus- ja järjestystointa koskevat asiat

Maistraatti. Kaupunginhallitus päätti ¹²⁾ oikeuttaa maistraatin korottamaan kesälomasijaisten palkkoja enintään kaupunginvaltuuston vakinaisten viranhaltijain palkkojen korotusta koskevan päätöksen mukaisesti, sekä tarvittaessa ylittämään asianomaista vuosilomasijaisten palkkaustiliä.

¹⁾ Khs 8 p. kesäk. 1 594 §. — ²⁾ S:n 11 p. toukok. 1 311 §. — ³⁾ S:n 8 p. kesäk. 1 598 §. — ⁴⁾ S:n 2 p. marrask. 2 852 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1949 kert. I osan s. 143. — ⁶⁾ Khs 21 p. jouluk. 3 363 §. — ⁷⁾ S:n 7 p. jouluk. 3 226 §. — ⁸⁾ S:n 19 p. tammik. 145 § ja 4 p. toukok. 1 221 §. — ⁹⁾ S:n 5 p. huhtik. 947 §. — ¹⁰⁾ S:n 14 p. syysk. 2 381 §. — ¹¹⁾ S:n 9 p. maalisk. 684 §. — ¹²⁾ S:n 22 p. kesäk. 1 725 §.